Смрт фашизму — Слобода народу!

СЛОБОДНА ВОЈВОДИНА

Уредништво и администрација
Нови Сад, Футошка ул. бр. 50.
Телефони:
Уредништво 28-24
Секретаријат 37-15
Администрација . . . 21-37
Штампарија . . . 20-58

ОРГАН ЈЕДИНСТВЕНОГ НАРОДНО-ОСЛОБОДИЛАЧКОГ ФРОНТА ВОЈВОДИНЕ

Година IV, број 136 | Нови Сад, уторак, 10 април 1945 | Цена 10 динара

Завршетак заседања народних посланика Србије

Посланици Народне скупштине Србије положили заклетву и донели су закон о народној влади федералне Србије

Скупштина је оштро осудила најновију подлу провокацију италијанских фашиста

Београд, 9 априла. — У току данашњег преподневног рада АСНОС-а, после дискусије о извештају Претседништва АСНОС-а, извештај је примљен и изгласана су четири закона до којих је дошло услед завршне фазе народноослободилачке борбе и услед потребе да се успостави народна влада демократске Србије.

Првим законом назив „Антифашистичка скупштина народног ослобођења Србије" мења се и гласи „Народна скупштина Србије". Следствено томе народно-ослободилачки одбори отсада ће се звати сеоски, општински, градски, рејонски, срески, окружни или покрајински народни одбори, а њихове скупштине народне скупштине.

Другим законом Народна скупштина Србије и њено претседништво проширени су пријемом нових чланова, које је предложило претседништво АСНОС-а.

Трећим законом прихваћен је предлог текста заклетве народних посланика Народне скупштине Србије, који гласи:

„Ја, Н. Н. заклињем се чашћу свога народа да ћу верно и неуморно служити народу, да ћу све своје дужности вршити савесно и предано, чувајући и бранећи тековине народноослободилачке борбе, за срећу и напредак Србије и демократске федеративне Југославије."

После доношења овог закона, народни посланици положили су заклетву.

Четврти закон је закон о образовању народне владе као врховног извршног и наредбодавног органа државне власти федералне јединице Србије. Закон је ступио на снагу чим га је скупштина изгласала.

*

На данашњем заседању АСНОС-а одржао је народни посланик **Милош Минић** говор поводом атентата на нашу војну мисију у Риму, тумачећи став скупштине и целог српског народа. Он је рекао:

„Желим да проговорим неколико речи о догађају који мора да изазове интересовање не само код нас него и у целом свету. Бачена је бомба на стан наше војне мисије у Риму. Другови, ко баца ове бомбе? Бацају они које је Мусолини васпитао, они који су заједно са Мусолинијем вршили злочине у нашој земљи за време окупације. Мусолини није више у Риму, али његови ђаци, злочинци који су заједно с њим жарили и палили у Италији и у нашој земљи, остали су у Риму и слободно шетају, имају своје организације и преко њих врше провокације сваке врсте.

Нас ово не може изненадити. Већ дуже времена слушамо и читамо како се у Италији показују знакови потученог али не уништеног фашизма. Недавно је било „суђење" злочинцу Роати, који је одговоран за многа попаљена села, стрељане људе и друге злочине извршене у Далмацији. Лици и другим нашим крајевима. Но, захваљујући фашистима, који су данас навукли маску демократије, Роата се налази код Мусолинија. Роата је на нашој штампи видимо чланке којима се доказује да је њихово историско право на нашу Истру и друге крајеве.

Ми можемо, другови, да им одговоримо само једно: Нека дођу до нашег Словеначког приморја, до наше Истре, Горице, Трста. Наш народ дао им је добар одговор у току ове трипогодишње борбе тиме што је ступао у народно-ослободилачку војску и борио се против немачко-италијанских окупатора и њихових слугу. Наш одговор је и сада: Дођите и покушајте да узмете! Цела Југословенска армија, сви наши народи потпуно су солидарни са народима Истре, Горице, Трста и Словеначког Приморја.

Ова хајка није необична. Ко зна какве прилике владају у Италији може да разуме да унутрашње прилике у њој диктирају ову реакцију. Италијанске масе живе у крајњој беди. Уместо да дају хлеба гладном народу, италијански реакционари харангирају против народа Југославије, као раније Мусолини. Ова харанга, ово бацање бомби, има за циљ оно што је целокупној светској реакцији заједничко: изазивање сукоба између Савезника.

Али, другови, ови покушаји неће успети. Међународна реакција чиниће и даље покушаје да у последњи час спаси светски фашизам, али нема наде да ће јој то успети. Такве провокације могу да служе само за утеху Хитлеру, Гебелсу, Герингу, но неће им помоћи. Они ће одговарати за своје злочине.

Ја сам недавно прошао крајеве по којима је италијанска војска жарила и палила, убијала, силовала и пљачкала. У Лици на стотине километара ниједну сачувану кућу нисам видео. Прошао сам Далмацију — читава села су попаљена, попаљене зидине сећају на грозне дане италијанске окупације. Упркос свега тога наши народи настоје да одрже са свима суседима добре односе, али онај који хоће да узме макар стопу наше земље, не може бити наш пријатељ, ни ми његови.

На овакву провокацију можемо мирне душе рећи да за њу сву одговорност сноси италијанска влада. Да то не жели, она би то спречила. Ми поручујемо тим „јунацима" у Риму да им је све узалуд. Ми ћемо се даље борити за слободу наше земље, за сваки кутак који су ослободиле наше трупе. Истра, Трст, Горица и Словеначко Приморје биће слободни, у саставу наше демократске, федеративне, Титове Југославије!

Често прекидан бурним одобравањем и аплаузом народних посланика, говор посланика Милоша Минића завршио се дуготрајним неописивим манифестацијама Народне скупштине Србије за Истру, Горицу, Трст и Словеначко Приморје.

Заседање Народне скупштине завршило се данас. (ТАНЈУГ)

Народна влада Србије

Београд, 9 априла. — Вечерас је закључено ванредно заседање АСНОС-а, које је трајало три дана. Дискусију је закључио члан претседништва АСНОС-а министар финансија Народне владе демократске федеративне Југославије, генерал-лајтнант Сретен Жујовић.

У наставку рада проширено је претседништво АСНОС-а и повећан број посланика. У скупштину је ушло још 37 посланика, тако да данас броји 315 посланика.

Претседништво Народне скупштине поверило је мандат за састав народне владе Србије своме члану Др. Благоју Нешковићу, који је одмах отпочео консултовања, углавном са извршним одбором ЈНОФ-а Србије, на који ће се влада претежно и наслањати. У 16 часова претседништво се поново састало, када је мандатор Др. Нешковић поднео листу владе, која је једногласно усвојена.

Претседник др. Благоје Нешковић.

први потпретседник инж. Михајло Ђуровић.

други потпретседник Станислав Бошковић, земљорадник,

министар унутрашњих послова Мелентије Поповић,

министар правосуђа Милош Царевић, адвокат,

министар просвете Митра Митровић-Ђи ас,

министар финансија Петар Стамболић,

министар индустрије и рударства др. Миливој Перовић,

министар трговине и снабдевања Војин Лековић,

министар пољопривреде прота Милан Смиљанић,

министар шумарства др. Милош Московљевић, професор,

министар соц. политике Живота Германовић,

министар нар. здравља др. Урош Јекић,

министар грађевина инж. Михајло Станојевић.

Народна скупштина приредила је непрекидне и спонтане овације др. Нешковићу и члановима његове владе.

Чланови владе положили су заклетву пред Претседништвом Народне скупштине Србије. (ТАНЈУГ)

Говор Сретена Жујовића

На данашњем заседању Народне скупштине министар финансија владе федеративне Југославије Сретен Жујовић одржао је говор и рекао је између осталог:

„Ако погледамо пређену етапу, мислим да можемо констатовати да ствари крећу на боље. По питању рата ми можемо несумњиво казати: Ми водимо рат и даље и са све већим успехом. наша борба, морал наше војске и нашег народа сваког дана је све већи и чвршћи. Наша оружана снага све је већа. Наше наоружање много се данас разликује од онога пре неколико месеци. Организација наше војске сасвим је друкчија него што је била раније. Према томе, наш ратни потенцијал много је већи него што је био раније, и ми можемо бити поносни војском наших народа.

Другови, наша војска мора бити све већа и све јача. Ако ништа друго да можда сутра, ако затреба, да покаже онима — који још рачунају са нашом слабошћу и да докаже и онима у Риму и убеди их ако устреба, бајонетима и куршумима, да ће наша војска бранити своју земљу.

Узгред да се задржим на догађају у Риму. Једном бомбом не може се решити питање срца. Сем те једне бомбе и студенских демонстрација, имамо ми и других изјава. Имамо изјасе нашег живља из Истре, из Словеначког Приморја, имамо изјаве Италијана, који живе у тим крајевима, да они хоће да буду у Титовој Југославији. Према томе, ми сматрамо да је то питање самим устанком у тим крајевима решено и да ми немамо око тога да водимо већа спорове ма са ким и ма ко то био."

Демонстрације у Београду поводом бацања бомбе у југословенску мисију у Риму

Београд, 9 априла. — Поводом бацања бомбе у стан војне мисије Југословенске армије у Риму одржане су данас велике демонстрације у Београду. У њима је учествовало више десетина хиљада грађана. Одмах су створене поворке које су пролазиле главним улицама наше престонице носећи на челу југословенску заставу са петокраком звездом у белом пољу, са заставама наших великих савезника и са транспарентима.

Народ је демострирао против омрженог фашизма у Италији и манифестовао жељу да реши питање оних делова наших народа који пате и се налазе под терористичким фашистичким режимом преко 20 година. Родољубиви Београд клицао је ослобођеној Истри, Горици, Трсту и Ријеци и нагласио је да народ који се са таквим одушевљем борио скоро четири године против фашистичких завојевача за националну слободу и независност знаће и да брани своје право на живот у оквиру своје отаџбине, демократске Југославије. Народ тих крајева угњетаван и мучен од талијанских крволока и типова води свети народни рат за припојење тих крајева мајци отаџбини Југославији.

Народ је клицао: Живела Истра, Титова Истра, Нашој Ријеци, Трсту, Нама Трст, њима прст! (ТАНЈУГ)

Састанак маршала Тита са госпођом Черчил

Москва, 9 априла. — Јуче се у Москви маршал Тито састао по први пут са госпођом Черчил. Јавља се да су приликом састанка претресли многа актуелна питања, а нарочито питање помагања и слања помоћи Црвеног крста Југославији.

Пасикиви дао оставку

Хелсинки, 9 априла. — Претседник финске владе Пасикиви предао је данас претседнику републике оставку владе. (ТАСС)

Збор радника и намештеника у Жабљу

У недељу је у Жабљу одржан збор радника и намештеника. На овај збор су дошли и радници и намештеници из околних места: Ђурђева, Госпођинаца, Чуруга и Надаља. Уз учешће лепог броја присутних друг Милошев Стеван, радник отворио је збор истакнувши да је ово први збор у Жабљу на коме радници могу слободно да изложе своје тежње, своје погледе на свет и борбу. Рекао је да ће се на овом збору изнети значај наших синдикалних организација и улога радничке класе у Народно-ослободилачкој борби и привредној обнови земље.

Друг Лазар Плавшић, претседник Обласног одбора Јединствених синдиката радника и намештеника Војводине изнео је улогу радничке класе у Народно-ослободилачкој борби, њен огроман допринос у извојевању победе над фашизмом и постизавању драгоцених тековина, народне демократије. Нарочито је подвукао да је јединственост радничке класе најважнији услов за даљи напредак наше домовине. Изнео је срамну улогу издајника Живка Топаловића и његових помагача, оцртао њихово лакејство и помагања фашизму. Данашњи Јединствени синдикати радника и намештеника онемогућиће сваки покушај разједињавања радних људи. Они ће бити најбуднији чувар демократије. Јединствени раднички синдикати треба да буду најважнији фактор у привредној обнови наше земље.

Заменик команданта места Нови Сад, друг Бранко Скандарски, указао је на потребу чвршћег повезивања позадине и фронта. У овим последњим налетима на фашистичку неман позадина мора дати све од себе, да би помоћ фронту била што већа, јер ће тиме и слом фашизма и његово потпуно уништење у нашој земљи и у свету бити скорије.

Друг Данило Грујић, уредник „Слободне Војводине" је истакао да наши Јединствени синдикати радника и намештеника треба да буду најбуднији чувари тековина Народно-ослободилачке борбе. Изложивши политичку ситуацију у нашој земљи и свету, указао је на то да фашистичка реакција покушава да се бори и на нашој ослобођеној територији: саботирањем мера за нашу привредну обнову, клеветањем и непоштовањем наше народне власти, пропагирањем неучествовања у нашим синдикалним и политичким организацијама. Против свих оних који иступају са оваквим поставкама, а нарочито противу оних који покушавају по буџацима, тајно, да воде хушкачку и разбијачку политику, треба повести најоштрију борбу.

Наше синдикалне организације свим расположивим снагама треба да, што је могуће више, издигну нашу привреду. Синдикалне организације треба да се најчвршће заложе да овогодишња сетва Војводине постане сетва целе Југославије, сетва победе.

Обућарски радник друг Стакић Александар истакао је да су Јединствени синдикати радника и намештеника велика тековина наше народно-ослободилачке борбе. Данас је широким радним масама омогућено да се наоружају знањем. Просвета је данас постала народном својином. Потребно је да радници у што ширем броју, свим узму учешћа у раду синдикалних организација.

На завршетку збора друг Милошев је позвао присутне да у својим местима причу живљем раду у синдикалним организацијама, као и на свим радовима око привредне обнове наше земље.

Излагања свих говорника била су пропраћена великом пажњом и често прекидана усклицима маршалу Југославије другу Титу, Федеративној демократској Југославији, братству и јединству наших народа, као и Јединственим синдикатима радника и намештеника.

Када је друг Грујић реферишући о унутрашњој политичкој ситуацији изложио историјску одлуку ГНООВ-а о уласку Војводине у оквир фдералне Србије, присутни су дуготрајним пљескањем изразили своју радост и сагласност са одлуком ГНООВ-а.

После закључења збора поворке радника и намештеника прошле су кроз часто манифестуј[illegible]

Народ Војводине одушевљено поздравља одлуку о присаједињењу аутономне Војводине федералној Србији

Манифестације у Великој Кикинди

Велика Кикинда, 9 априла. — У Великој Кикинди је велики број грађана и војске поздравио одлуку Главног НОО Војводине о присаједињењу аутономне Војводине федералној јединици Србији.

Образована је велика манифестациона поворка која се прошавши кроз улице града зауставила пред зградом Градског одбора искићеном транспарентима и сликама наших и страних водећих личности. На митингу који је тада одржан говорили су претставници ЈНОФ-а, Светислав Маркуш и војске Мирослав Перић, из Друге војвођанске бригаде. У говорима се са одушевљењем истицала воља за најприснију сарадњу са Србијом и искрено осећање братства свих наших народа.

На крају је прочитан поздравни телеграм Главном НОО Војводине а затим је грађанство са војском уз бурне овације и велико одушевљење продужило свечаност песмом, музиком и играњем кола.

ОДУШЕВЉЕЊЕ У ВРШЦУ

Вршац, 9 априла. — Народ града Вршца одушевљено је поздравио одлуку Главног НОО Војводине о присаједињењу аутономне Војводине федералној демократској Србији. Упућен је поздравни телеграм Главном НОО Војводине. Поздравне телеграме послали су такође сремски одбор ЈНОФ-а и месни одбори свих села вршачког среза.

У Петровграду је свечано прослављено ослобођење Сарајева

Петровград, 9 априла. — У суботу поподне одржане су у Петровграду манифестације поводом ослобођења Сарајева. На тргу пред окружним НОО сакупило се упркос веома рђавог времена преко хиљаду људи. У манифестацијама учествовала је и војска. Маса је са нашим и савезничким заставама и паролама о ослобођењу Сарајева бурно клицала Југословенској и Црвеној армији, маршалу Стаљину и маршалу Титу и савезницима.

Митинг је отворио секретар градског ЈНОФ-а Жарко Жупански. Поздравивши ослобођење главног града Босне и Херцеговине рекао је: „Југословенска армија показала је своју моћ. Она је могла да оствари ову велику победу што на челу има маршала Тита а за собом помоћ свих наших народа. Ми морамо да помогнемо нашој армији која ослобађа земљу од окупатора. Ми њој морамо дати све, јер је и она нама дала све".

Затим су говорили претставници војске и радничких синдиката. Бурно је поздрављен говор Др. Гајића, делегата удружења Босанаца и Херцеговаца у Петровграду које је ових дана основано са циљем упућивања помоћи Босни и Херцеговини. Маса је непрестано понављала: „Помоћ Босни!"

У име синдиката претседник месног синдикалног већа Рада Перц изразио је радост поводом ослобођења Сарајева и позвао све на што интензивнији рад нарочито на пролећној сетви — „јер ћемо се једино тако на достојан начин одужити нашој армији која постиже величанствене успехе", — завршио је свој говор.

Митинг је завршен певањем наше химне и маса се уз бурно клицање и са песмама разишла.

Прва синдикална конференција пољопривредних радника у Суботици

Пољопривредни радници примером треба да покажу како се ради на сетви

Суботица, 9 априла. — Синдикална организација пољопривредних радника у Суботици одржала је у недељу пре подне своју прву синдикалну конференцију у Радничком дому. На конференцији је учествовало много радника и радница из града и околине. Конференцију је отворио претседник Земљорадничких синдиката Јосип Матић. Он је поздравио присутне и предао реч претседнику Синдикалних организација Лајчи Дудашу који је у свом говору констатовао да још већина суботичких пољопривредних радника није обухваћена у синдикалним организацијама. У вези са сетвеном кампањом Дудаш је нагласио да су у Суботици предузете све мере да не остане необрађене земље. Пољопривредни радници у Суботици треба да концентришу све своје снаге за ову сврху. Подвукао је значај синдикалних организација и нарочито је нагласио задатак суботичких пољопривредних синдиката. У вези са овим рекао је да саме организације пољопривредних радника морају у првом реду контролисати пољопривредне радове. Свест пољопривредних радника треба да се појача, нарочито за време ове кампање. Свим снагама треба радити да се на овом пољу потуче фашизам. У вези са аграрном реформом говорник је рекао да ће се ово питање после свршетка рата решити, на задовољство пољопривредних радника. После говора претседника синдикалних организација Јосип Матић је изјавио да ће се Први мај у Суботици и целој држави прославити као још никада до сада. Суботички раднички синдикати, међу њима и пољопривредни синдикати одржаће 29 о. м. чланску конференцију на којој ће се израдити детаљи ове прославе.

Омладина Шидског среза дала је за месец дана 18457 радних дана

Шид, 9 априла. — Омладина Шидског среза већ од првих дана рата учествује у борби против фашистичких угњетача помажући народно-ослободилачку борбу на све могуће начине. Она то чини и данас помажући својој војсци да коначно и потупно уништи наше непријатеље.

Омладина Шидског среза поред много других радова и прилога дала је за нашу војску у току једног месеца 900 метара дрва које је сама насекла, опрала је 40.530 пари војничког веша. 300 омладинаца копали су рововe у првој линији фронта и за једну ноћ ископали 2400 метара ровова. У пролећним сетвеним радовима исечено је 250 јутара кукурузовине, посејано пет башти и засађено 725 младих воћака. Омладина је сакупила прилога за борце на фронту и рањенике 1560 јаја, 2000 кг хлеба, 1340 пакета, 2202 кг жита, 550 кг брашна, 700 кг пасуља, 300 метара платна, 1797 кг колача и 58.000 куна.

Пионири су дали за војску и рањенике 1210 пакета, 500 кг колача, 679 јаја, 34 кг масти, 2.5 кг дувана и других ствари. Они су сакупили још 920 килограма старих крпа и 3000 кг старог гвожђа.

У року од месец дана омладина је дала 18.457 радних дана, од тога пионири су дали 1457 радних дана.

У Панчеву и Срезу панчевачком око 80% радника и намештеника организовано је у синдикате

Панчево, 9 априла. — Међуструковно синдикално веће одржало је своју скупштину на којој је извршен избор извршног и финансиског одбора.

Још фебруара месеца извршен је избор извршног одбора, но како је погрешно протумачена инструкција Главног одбора јединствених синдиката по питању устројства и функционисања, то је сада поново извршен нов правилан избор. За претседника изабран је Хочевар Фрања, стакларски радник за потпретседника Бугарски Јефта, пекарски радник и за секретара Стефановић Бранислав, типографски радник. Цео извршни одбор броји девет чланова. Финансиски одбо састоји се од три члана.

У Панчеву и Срезу панчевачком има 14 месних одбора са преко 50 подружница. Укупно је учлањено до сада око 3000 радника и намештеника. Ово је око 85% од укупног броја радника и намештеника. Подружница типографских радника заступљена је са 100%.

Синдикати у Панчеву дали су иницијативу за организовање потрошачко-набављачке задруге која треба да обухвати све раднике и намештенике. Синдикати учествују у организовању народне радне бригаде „Позадина за фронт" која ради за потребе војске. До сада је више група синдикалних подружница отишло на рад, међу њима подружница фабрике стакла.

РАДНИЦИ И НАМЕШТЕНИЦИ ПАНЧЕВА ОСНОВАЛИ СУ СВОЈУ ЗАДРУГУ

Панчево, 9 априла. — Радници и намештеници основали су своју Набављачку-потрошачку задругу која сада броји око 900 чланова. 2 о. м. отпочела је са радом месарница ове задруге. Задруга је добила локал у којој ће се продавати остала роба. Цене ће бити далеко ниже испод дневних пијачних цена обзиром да ће задруга куповати робу у великим количинама. Ова задруга ће постати један привредни фактор који ће одиграти важну улогу у снабдевању својих чланова и самим тим утицаће на снижење цена и онемогућавати шпекулацију.

Задруга ће организовати за своје чланове и једну мензу. У пројекту је да се на овој основи а уз помоћ синдиката организују мензе по свим предузећима. Од расположивог текстила задрузи ће бити уступљено 30% за потребе њених чланова.

Отварање средње школе у Жабљу

У недељу 8 априла о. г. извршено је свечано отварање непотпуне гимназије у Жабљу. Отварању су била присутна сва школска деца, ђачки родитељи, велики број грађана, гости из суседних села, претставници народних власти и делегати просветног одељења ГНООВ-а и ОНОО-а.

Свечаност је отворио претседник Месног НОО друг Живко Везилић, који је у кратком говору истакао значај отварања средње школе у њиховом месту и указао на напоре народне власти у циљу унапређења земље. Ученички хор је отпевао „Хеј Словени" а затим су две ученице рецитовале две народне песме. Делегат просветног одељења ГНООВ-а др. Крешимир Георгијевић, професор говорио је о напорима просветних власти, да се отворе средње школе и по мањим местима, за разлику од режима бивше Југославије када су средње школе отваране не у местима где се осећала потреба за њима, већ тамо, где је моћ политичког кортеша била већа, а та отварања су тада имала за циљ придобијање гласова за режимску странку.

Делегат просветног отсека ОНОО из Новог Сада, професор Боривоје Максимовић го[illegible] је о напорима народно-ослоб[illegible] борбе за окончање рата и [illegible]ње прилика у земљи.

Заклетва нове грчке владе

Атина, 9 априла. — Синоћ је нова грчка влада под претседништвом адмирала Вулгариса, положила заклетву. Вулгарис има ресор министарства војске, морнарице и ваздухопловства. Софијанополис, који је одређен за грчког делегата на конференцији у Сан Франциску, је опет у новој влади министар спољних послова.

★ **Совјетске подземне болнице на фронту.** — Данкан Купер, специјални дописник Рајтера, јавља из Москве да су болнице, које су на фронту сграђене испод земље, спасле хиљаде живота за време зимске офанзиве Црвене армије. Те болнице биле су смештене код Висле још кад се офанзива тек припремала. Кревети су били постављени у правом лавиринту соба и ходника осветљених електричном струјом. Кроз тунеле пролазили су вагонети на којима су преношени рањеници. Сада се те болнице премештају даље ка западу у очекивању друге фазе борбе, која ће вероватно бити одлучујућа. (Рајтер)

★ **Радници за производњу нафте у Башкирији** извели су велике радове на проналажењу нових извора нафте. О томе у „Правди" пише главни геолог башкирског труста нафте, Трофимук. Он саопштава да је пронађено преко стотину структура које могу да служе за производњу нафте. Нова лежишта нафте већ су дала стотине тона нафте. (ТАСС)

★ **Триста хиљада колхозника Украјине преселило се у нове зграде.** — У областима које су Немци опустошили колхозници Украјине изградили су нове зграде за становање са свим потребним комфором. (ТАСС)

Источни фронт

Заузет је на јуриш Кенигзберг

Остаци гарнизона предали су се — Заузет је центар Беча и уличне борбе се настављају

ДНЕВНА ЗАПОВЕСТ МАРШАЛА СТАЉИНА МАРШАЛУ ВАСИЉЕВСКОМ

Трупе Трећег белоруског фронта после упорних уличних борби завршиле су пораз кенигзбершке групе немачких трупа и данас, 9 априла, на јуриш заузеле тврђаву и главни град Источне Пруске, Кенигзберг, стратешки важну тачку немачке одбране на Балтичком Мору.

За један дан борби, трупе фронта заробиле су преко 27.000 немачких војника и официра и запленили велике количине наоружања и разног ратног материјала.

Остаци кенигзбершког гарнизона, на челу са командантом тврђаве пешадиским генералом Лашем и његовим штабом, у 21,30 часова обуставили су отпор и положили оружје.

У знак одржане победе предложити јединице и формације које су се најбоље истакле у борбама за заузеће града и тврђаве Кенигзберга за назив „кенигзбершке" и за одликовање.

Данас, 9 априла, у 24 часа престоница наше домовине, Москва, у име домовине поздравиће храбре трупе Трећег белоруског фронта које су завршиле пораз кенигзбершке групе немачких трупа и заузеле град и тврђаву Кенигзберг, са 24 артиљериска плотуна из 324 топа.

За одличне ратне операције изјављујем захвалност трупама под Вашим руководством које су учествовале у борбама за заузеће града Кенигзберга.

Вечна слава херојима који су пали у борбама за слободу и независност наше домовине!

Смрт немачким завојевачима!

Врховни командант
маршал Совјетског Савеза
СТАЉИН

ОПЕРАТИВНИ ИЗВЕШТАЈ СОВИНФОРМБИРОА ЗА 9 АПРИЛ

Трупе Трећег белоруског фронта после упорних уличних борби завршили су пораз кенизбершке групе немачких трупа и данас, 9 априла, на јуриш заузеле тврђаву и град Кенигзберг, стратешки важну тачку немачке одбране на Балтичком Мору. За један дан борби трупе фронта заробиле су преко 27.000 непријатељских војника и официра и запленили велике количине ратног материјала. Остаци кенигзбершког гарнизона на челу са командантом тврђаве пешадиским генералом Лашем и његовим штабом у 21.30 обуставили су отпор и положили оружје.

Североисточно и северно од Братиславе трупе Другог украјинског фронта настављајући офанзиву заузеле су на територији Чехословачке преко 40 насељених места, међу њима Соблагов, Бецков, Стара Тура, Соботиште, Лопашов и Радимов. Западно од Братиславе трупе фронта наступајући по северној обали Дунава према Бечу заузеле су насељена места: Обервајден, Шепфелд, Лацзе, Харингзе, Фукзенхигел, Штраудорф, Орт, Мансдорф и Шенау. У борбама 8 априла трупе фронта заробиле су преко 2000 непријатељских војника и официра.

Трупе Трећег украјинског фронта, настављајући уличне борбе у Бечу, заузеле су центар града и држе зграду Парламента, Градску већницу, Главну полициску управу, Централу главног телеграфа, Централну европску банку и Оперу.

Јужно од Беча трупе фронта са борбама заузеле су град Берндорф. У борбама 8 априла трупе фронта заробиле су преко 1700 непријатељских војника и официра и запленили следеће трофеје: авиона 25, тенкова и моторизованих топова 191, оклопљених транспортера 30, пољских топова 245, минобацача 50, митраљеза 106, локомотива 30, вагона 1665 и складишта са ратним материјалом 42.

На другим отсецима фронта није било битних промена.

У току 8 априла на свим фронтовима онеспособљено је и уништено 50 немачких тенкова и моторизованих топова.

У ваздушним борбама и ватром противавионске артилерије оборено је 42 непријатељских авиона.

У току 7 и 8 априла Балтичка флота, награђена Црвеном заставом, напала је непријатељске бродове и транспорте у луци Пилау и у Данцишком Заливу. Потопљено је 9 немачких транспорта са укупно 36.000 тона, 1 миноносац, 2 стражарска брода, 2 десантна чамца, а оштећена 1 крстарица, 1 миноловац, и два транспорта од 6000 и 4000 тона. (ТАСС)

Западни фронт

Британски падобранци дошли у везу са колонама канадске Прве армије

Напредујући према Бремену и Хановеру Савезници су освојили многе градове

Лондон, 9 априла. — Својим новим напредовањима Савезници још више угрожавају Бремен и Хановер који се налази под јаком савезничком ватром. Код Бремена. Седма америчка оклопна дивизија развила је своје операције у облику лепезе преко долине реке Везера и заузела град Брус. Друге трупе америчке Седме армије воде борбе са јаким немачким формацијама 8 км југоисточно од Бремена.

Трупе Девете армије на неким местима налазе се на домаку Хановеру. Са запада америчке снаге налазе се свега 5 км од града а са севера савезничке трупе прешле су 6 км од града реку Лајен на којој лежи град Хановер.

Трупе фелдмаршала Монтомерија у северној Немачкој улазе у област Линбургер—Хајде, најпространије подручје пашњака у Немачкој. Даље на запад савезничке трупе напредују према Емдену и Вилхелмсхафену.

Источно од Маса британске јединице скршиле су немачки отпор 20 км од Фортсама. Канадске оклопне јединице напредују у правцу Емдена.

У северној Холандији летеће британске трупе, које су јуче спуштене из авиона, спојиле су се са тенковским колонама канадске Прве армије. Даље на југ освојен је Холтен. Американци су избили на друм између Девентера и Алмала. Сада су немачке снаге у западној Холандији изоловане. Рачуна се да их има око 80.000 војника и официра на том делу Холандије.

У Рурском „џепу" америчке трупе продрле су у предграђе Есена и Дортмунда. Са југа савезничке снаге напредовале су до Ханесберга.

У Тирингији Американци су напредовали јужно од Готе и ка истоку, у правцу Лајпцига и чешке границе. Стално придолазе нови заробљеници. Јуче у току борби Прва, Трећа и Девета америчка армија заробиле су укупно 50.000 непријатељских војника и официра.

Од 1 до 7 априла на западном фронту заробљено је преко 229.000 Немаца. Немачки губици у рањеним и погинулим износе преко 37.000 војника.

ПЕТА АРМИЈА 30 КМ ОД СПЕЦИЈЕ

Лондон, 9 априла. — Трупе Пете америчке армије у свом напредовању стигле су до на 30 км од Специје. Савезнички ратни бродови помажу надирања савезничких копнених снага.

ЗА ТРИ ДАНА 590 АВИОНА

Вашингтон, 9 априла. — На Пацифику америчке трупе запоселе су половину острва Окинава на архипелагу Риу-Киу. За три дана борби Јапанци су изгубили 590 авиона.

КОНЦЕНТРИСАНИ НАПАДИ АВИЈАЦИЈЕ НА ХАМБУРГ И МИНХЕН

Лондон, 9 априла. — Британски бомбардери типа Ланкастер у пратњи ловаца данас по подне бацали су бомбе од по 10.000 и 6000 кг на бродоградилишта подморнице у Хамбургу. 1250 америчких тешких бомбардера у пратњи преко 750 ловаца напало је данас по подне аеродроме на подручју Минхена. 900 британских авиона извршило је прошле ноћи концентрисан напад на бродоградилишта и градилишта подморница у Хамбургу. Исто тако нападнуте су фабрике синтетичке нафте код Лајпцига. Такође су нападнути објекти у Берлину и Десау.

Наш фронт

Победе наших трупа у Лици

Ослобођена многа места — Губици непријатеља код Сарајева

Београд, 9 априла. — Ратни извештај Генералштаба Југословенске армије за 9 април:

У Лици и Хрватском Приморју, настављајући успешно гоњење непријатеља, наше трупе заузеле су и ослободиле места: Модруш, Брињe, Криви Пут, Жуту Локву и Јабланац. У току су борбе за Свети Јурај, 8 км јужно од Сења. Непријатељски напади на правцу Огулин—Слуњ одбијени су. Савезничка авијација помагала је операције наших трупа. Подаци о непријатељским губицима још нису прикупљени.

На подручју Плитвичких Језера разбијена је једна непријатељска колона у Чудин—Кланцу и, поред другог материјала, заплењено седам топова и четири тешка бацача. Нађено је 53 леша непријатељских војника.

У досадашњим борбама са непријатељским снагама на подручју Остружац—Личко Петрово Село, убијено је 232 и заробљено 103 непријатељска војника и официра, уништено два топа и четири камиона, заплењено шест топова, [illegible] тешких бацача, 24 аутоматска оруђа и велике количине другог ратног материјала; бачено је у ваздух неколико слагалишта муниције и разне друге опреме.

У борбама за ослобођење Сарајева непријатељски губици износе: 5700 убијених и 6000 заробљених војника и официра; заплењено 60 топова, 280 митраљеза, 7000 пушака, 20 вагона муниције, 110 моторних возила, 15 локомотива, 200 вагона, 150 кола, 400 коња и велике количине другог ратног материјала; уништено 30 топова, 10 тенкова, 45 камиона и један оклопни воз са 10 вагона.

На железничкој прузи Загреб—Брод диверзантске групе бациле су у ваздух транспортни воз, а на прузи Вировитица—Подравска Слатина оклопни воз. У близини Окучана уништена су четири камиона и један тенк са посадом. Железничка пруга Карловац—Озаљ порушена је на више места.

У Словенији наше јединице врше сталне нападе на непријатељске комуникације у Штајерској. На друму Љубљана—Цеље уништено је пет камиона и један тенк и убијено 80 Немаца.

Приликом ликвидирања непријатељског упоришта Струге убијено је 115 непријатељских војника.

Наше диверзантске групе у граду Трсту, приликом напада на један немачки магазин, уништиле су три тоне бензина и осам камиона. (ТАНЈУГ)

Конгрес Комунистичке странке Италије

Рим, 9 априла. — У Риму је одржан Други земаљски конгрес Комунистичке странке Италије, на коме је вођа странке Тољати одржао говор и изнео став странке у вези са великим политичким проблемима земље. Он је тражио да се по ослобођењу северне Италије данашње намесништво замени колективним цивилним намесништвом којим ће управљати високе политичке личности, ако се уставна скупштина не буде сазвала одмах.

Сем тога Тољати је тражио да Комитет националног ослобођења постане водећи орган земље све до сазивања ове скупштине, као и да се покрет отпора сматра као да је саставни део садашњих италијанских војних снага.

Главни део његовог извештаја био је посвећен критици данашње владе. Он се жалио да су власт преузели људи старог кова, који су земљом управљали још пре успостављања фашизма. Ови су се људи показали као недорасли за данашњ задатке.

„Италија", рекао је Тољати, „није међу оним људима могла да нађе свога Де Гола, а они који су били ок[illegible]ших чинили су све да би спречили да земља добије свог Тита."

Тољати је такође указао на то да се недовољно спроводи чишћење у државном апарату. (ТАНЈУГ)

БРИТАНСКИ АВИОНИ СПУШТАЈУ СЕ НА АЕРОДРОМЕ НА КРИТУ

Лондон, 9 априла. — Британско ваздухопловство служи се аеродромима на острву Криту. Када се први британски авион спустио на острво, становници Крита дочекали су пилота са великим одушевљењем и авион му искитили венцима од цвећа. На Криту се налазило неколико британских [illegible] који су за три године не[illegible]пације организовали пар[illegible]трупе на острву. Сада су [illegible]ске групе на острву сатерале Немце у западни угао острва, где су изоловани.

ПРИПРЕМИМО СЕ

Многи су се чудили зашто Немци још увек држе толике снаге у нашој земљи, а њихова сопствена кућа или, лепше речено, јазбина гори са свих страна Међутим, није до тога дошло тек онако, случајно. Имали су у томе Немци своју рачуницу.

Прво, немачка врховна команда ни у сну није сањала да ће се напредовање Црвене армије кроз Пољску и Немачку развијати таквом брзином, јер брзина офанзивних операција Црвене армије непозната је у историји ратова, о таквој брзини наступања још никоникада није могао ни речи да напише, а Немци су навикли многе ствари да уче из књига, а не из животног искуства. Уосталом, они су оне књиге својих земљака из којих су много штошта паметно могли да науче већ давно спалили, још 1933 год. И ето, догодило се врло брзо, некако за Немце сувише брзо, да се Црвена армија нађе пред вратима Берлина, а немачке осакаћене дивизије да још увек бију битке око Невесиња, Травника, Рогатице, Кораја и Болмана.

Дакле, у овом случају немачка рачуница показала се сасвим погрешна, неупотребљива чак и за ученике првог разреда основне школе.

Друго губљењем Источне Пруске и Шлезије на Истоку, Рурске и Рајнске области на Западу, тих основних подручја немачке ратне индустрије. Јужна Аустрија са својом ратном индустријом добила је за Немце нарочити значај за даљње вођење рата. Што даље од Јужне Аустрије, то боље, — рачунала је немачка врховна команда и није без разлога давала свакодневне „бефеле" својим поблесављеним и изгладнелим војницима у нашој земљи да се смрзавају по херцеговачким кршевима, да скапавају од глади по пустој Романији и да одевени и обувени, а уз то и окрвављени, пливају по валовитој Дрини. Што даље, то боље, — рачунала је немачка врховна команда. У вези с тим дошло је и до предсмртне офанзиве немачких дивизија са правца Блатног Језера, Нађкањиже, Поњег Михољца и Валпова, која је имала за циљ да до десетог прошлог месеца овладa десном обалом Дунава — од Будимпеште па до ушћа Драве. Удруженим напорима и јуначком борбом јединица Трећег украјинског фронта, бугарске армије и наше армије, разбијени су у парампарчад ови немачки планови. Разбијање ове немачке офанзиве, у првом реду је омогућило трупама маршала Толбухина да пређу у контраофанзиву и да за свега неколико дана одбаце немачке дивизије са овог сектора далеко на запад и да овладају низом градова и насељених места у Мађарској међу којима, заједно са бугарским јединицама, и Нађкањижом, средиштем индустрије нафте и стратегијски врло важном раскрсницом путева, те да угрозе непосредно престоницу Аустрије Беч, од којега су удаљене свега неколико километара.

Дакле и у овом случају рачуница немачких генерала показала се у потпуности погрешна!

Треће, Хитлер и његови војни и политички сарадници рачунали су да ће неповлачењем својих већих снага са угрожених и критичних подручја што је на источном фронту обично доводило до њиховог потпуног уништења, одгодити бар за извесно време дан своје пропасти. И то је један од разлога за задржавање већих немачких снага и у нашој земљи. Поред војничких разлога у овој самоубилачкој тактици, хитлеровци су се руководили још више политичким разлозима рачунајући да ће одуговлачењем свог дефинитивног пораза на бојном пољу, дати могућности и времена својим пријатељима и поштоваоцима реакционарима у Енглеској и Америци да на неки начин издејствују замену безусловне капитулације Немачке неким примирјем или томе слично, те да сачувају главе хитлеровским разбојницима и елементе за избијање новог рата после овог, што би, наравно, и њима, као и хитлеровцима, ишло у рачун. Међутим, јасни и недвосмислени закључци Кримске конференције дали су израза чврсте решености тројице великих савезника да свим средствима обезбеде безусловну капитулацију хитлеровске Немачке и да онемогуће сваки покушај новог рата у скорој будућности.

Дакле, хитлеровци су се и у овом питању показали као вео слаби политички рачунџије, исто толико колико и војнички!

Снажно и брзо напредовање Црвене армије у Немачкој и Чехословачкој и армија наших западних савезника преко Рајне, а нарочито трупа Трећег украјинског фронта у Мађарској и Аустрији, отвара пред нама скору, и то сасвим скору, перспективу потпуног ослобођења наше земље од немачко-фашистичких окупатора и њихових домаћих слугу.

Заузимањем Нађкањиже и непосредним угрожавањем Беча од стране Црвене армије, положај немачких дивизија у нашој земљи постаје врло лабилан и опасан.

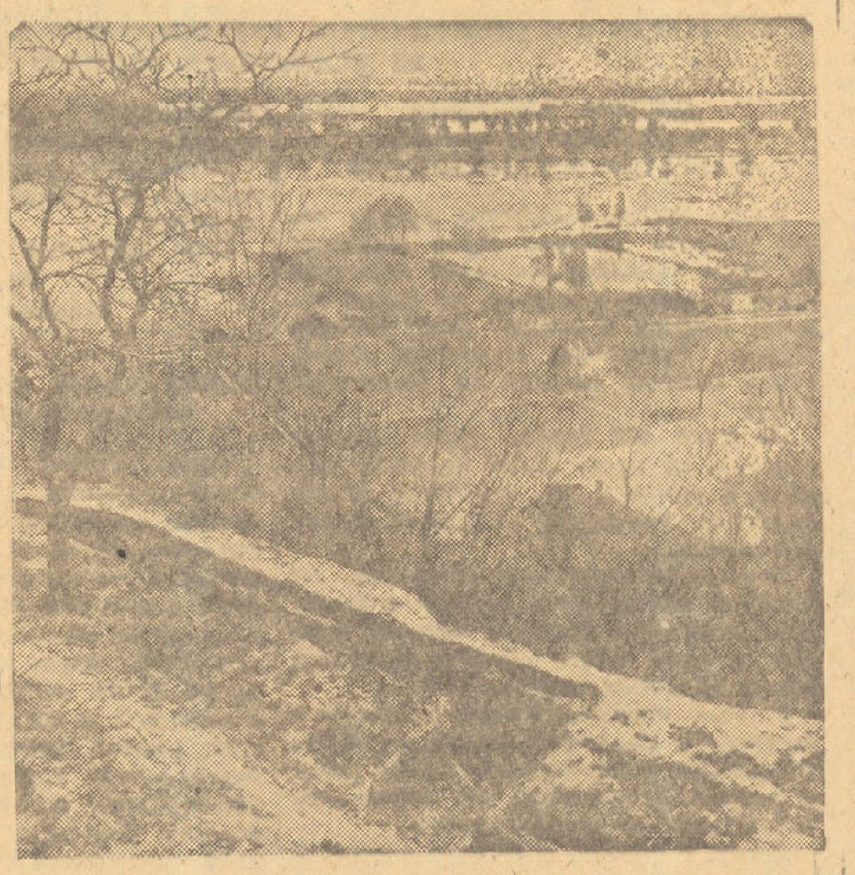

Освојен фашистички ров у Барањи.

Сада се пред немачком командом у нашој земљи као најактуелнији задатак поставља како да своје снаге извуче из тог опасног шкрипца, а не више да што дужим задржавањем тих снага у нашој земљи помажу остваривање илузорног плана војно-политичке стратегије немачке врховне команде.

Такав развој ситуације омогућиће брзо и ефикасно офанзивно дејство наших снага у циљу коначног ослобођења наше отаџбине.

Наша млада југословенска армија, Титова армија, ускоро ће имати да каже своју одлучну реч.

У вези с тим и пред јединице наше — Треће — армије убрзо ће се поставити одлучни задаци. Све наше јединице, сви наши борци и руководиоци, морају бити на то спремни. Не губећи ни часа треба предузети све војне, политичке, техничке и др. припреме у циљу оспособљавања наших јединица за извршавање претстојећих задатака. У свему томе наш поклич нека буде: „Напред за коначно ослобођење наше напаћене домовине!" Нека нас и овом приликом одушеве речи великог совјетског политичара друга Мануилског, као што су нас негда у Четвртој и Петој офанзиви одушевљавале: „Гони га, друже борче!" Да, гони га, друже борче! Гони га са наше напаћене земље! Гони га, не дај му стати, не дај му предаха! Гони га до мишије рупе, а када се у њу буде сакрио, баци тамо своју бомбу, и немој жалити мишеве — јер он их је појео!

Пуковник *В. Петричевић*
политкомесар III југ. армије

„Био сам сигуран да ће наши поново доћи"

Тим речима поздравио је своје другове Новаковић Милован, телефониста II батаљона после петнаестодневног гладовања у фашистичкој позадини.

Уочи фашистичког напада он је одржавао телефонску везу са својим батаљоном на једном истуреном положају.

— Борба је била жестока прича даље непријатељ је надирао. Бандити су прилазили кући у којој сам био с телефоном. Последње моје речи упућене команданту биле су: „Не, друже команданте ја се не повлачим до наређења". Имао сам руски аутомат и кроз прозор сам пуцао на фашисте, који су већ опкољавали кућу. Поновно сам тражио везу са штабом. Веза је била прекинута. Зграбио сам телефон и скочио кроз прозор са супротне стране. Имао сам само да десетак метара пређем преко брисаног простора до шуме. Куглe су звиждале крај мене. Када сам се дочепао шуме видео сам лево испод мене непријатеља који иде напред. Легнем у један канал пун жбуња. Пушчана се удаљивала. Колоне фашиста кретале су се лево и десно од мене. У каналу остао сам до ноћи. Када је пао мрак почео сам са комадом дрвета да копам ров у каналу до пола пуном воде.

Разговор у заклону...

Пролазили су дању и ноћу. Био сам сигуран да ће наши поновно доћи и то ми је давало снаге да издржим. У тренуцима затишја мислио сам о себи и своме положају. Али чим почне да пуца дизао сам се да видим где се води борба. Глад сам осећао првих дана, а после ми је било обично. Воду сам пио, onу што је била испод мене. Ноћу сам се смрзавао од хладноће. Кад је почела наша офанзива, пре два-три дана био сам више него срећан. Фашисти су камионима вукли своје мртве и рањене. Наши су нагло надирали и ја сам извирио из канала, уздигао сам се и пратио ватру наших бораца. Радовао сам се као дете одлучном наступању наших. Кад сам јутрос чуо „хура" ни сам могао више да се притајим. Фашисти бесомучно беже а ја љут на самог себе што ми је пикавац празан. Први метак који је пао негде близу мене тражио сам да га пољубим, ставим у џеп и понесем кући.

Милован је телефониста Прве бригаде, родом је из Мачве. Његово здравље по мишљењу лекарске комисије, доста је испрљено, али ће брижљивом негом да се поправи. Једва да се чује кад говори. Ноге су му скроз промрзле.

Марковић Цветко

Кино претставе за борце и народ

Пропагандно одељење III југословенске армије приказало је неколико совјетских филмова за борце наших јединица и народ у местима у којима се јединица налази. Приказани су филмови „Швејк против Хитлера" и документарни филмови о уласку Црвене армије у Бугарску, о рату у Источној Пруској и о Прослави Октобра на фронту и у позадини.

Команданту III Југословенске армије другу генерал-лајтнанту Кости Нађу

Јединствени народно-ослободилачки фронт Среза батинског са своје пленарне седнице одржане у Кнежеву дана 26 марта 1945 године поздравља Вас и јуначке борце III југословенске армије под Вашом командом, а нарочито борце 51 дивизије и изражава своју захвалност зато што сте одбранили нашу Барању од швапске војске.

Тековине борбе наших народа цениће и чуваће народ Барање и свим снагама настојати да помогне наше борце у тешкој борби за коначно уништење мрског окупатора.

Смрт фашизму — слобода народу!

Секретар, Хромић Мустафа. Претседник ЈНОФ-а за Срез. батински Младен Барић.

15-годишњи Ђорђе Јосимовић, борац од 1941 год. одликован орденом за храброст

Свршио је основну школу кад је први пута на улици Београда видео фашисту. Оца су му 1941 затворили а једанаестогодишњи Ђорђе отишао је у Мачвански одред — постао је партизан.

У борбама преко три и по године, ситан, детињег раста био је увек најмлађи међу друговима, али дорастао у борби и трпљењу. Борећи се кроз седам офанзива четири пута је рањаван. Необичном неустрашивошћу истакао се у многобројним подвизима.

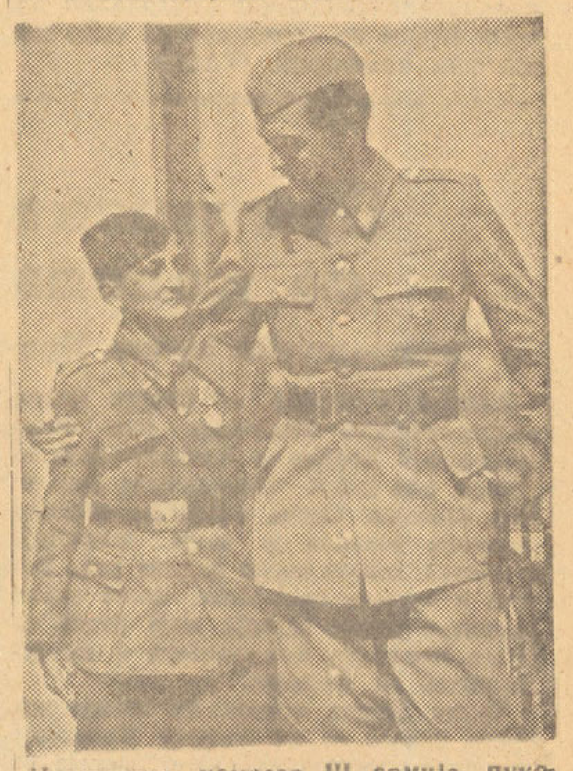

Политички комесар III армије пуковник Бранко Петричевић и 15-годишњи носилац ордена за храброст Ђорђе Јосимовић.

Једном у борби код Аранђеловца дошло је наређење за повлачење. Ђорђе у то није веровао. Тукао је швабе док га нису опколили. Кад му се један приближио већ на десет корака бацио је бомбу. Но шваба уврати и рани Ђорђа у ноге. Ђорђе одбаци још три бомбе, повуче се мало даље и из митраљеза погоди још тројицу.

Кроз дугу борбу учврстио је Ђорђе одлучност свога карактера и постао искусан борац. Био је послан у Београд где је опако мали и незапажен извршавао поверљиве задатке, а затим се опет вратио у шуму да настави толико вољену борбу с пушком и бомбама. Колико год је Ђорђе храбар борац толико је и скроман друг.

У борби код Рудника ишао је с друговима кроз јаругу. Прогонила су их четири тенка. У његовој се близини распрснула топовска граната и гелер га је ранио у главу. Ђутао је борећи се даље. Није хтео свраћати пажњу на себе и ометати другове у борби. Тек кад су застали да се одморе сам је кошуљом завио главу.

Сећајући се погинулог команданта XXXVI дивизије пук. Вукасовића, о поносом спомиње: „Душан је са мном увек разговарао као борац с борцем".

Кад су Ђорђа упутили за команду позадине на нову дужност плакао је. „Сматрао сам да ме шаљу зато јер нисам способан да идем у чету. А ја хоћу да докажем да ћу се борити до последње капи крви".

Данас Ђорђе уз споменицу од 1941 носи орден за храброст.

КРАТКЕ ВЕСТИ ИЗ НАШЕ ЗЕМЉЕ

★ **У Постирима је основана народна задруга.** — У Постирима на Брачу одржана је скупштина на којој је основана задруга. Изабрана је управа од пет лица и закључено да задруга одмах започне радом. Задруга ће се засада бавити изменом уља, ракије и вина за остале намирнице. (Тањуг)

★ **Свечано отварање гимназије у Задру.** — После 24 године италијанске окупације у Задру је поновно отворена потпуна гимназија. Стара задарска гимназија била је жариште просвете и културе и овим крајевима и она је одгојила много генерација у народном духу. На овој гимназији био је наставник и велики хрватски песник, садашњи претседник ЗАВНОХ-а, Владимир Назор. Припојењем Задра Италији, талијански фашисти су године 1921 затворили гимназију надајући се да ће затварањем хрватске гимназије сломити отпор грађанства Задра и створити од њега фашисте. Одмах по ослобођењу Задра наше народне власти предузеле су мере за поновно отварање задарске гимназије. Истог дана отворен је и ђачки дом у који ће бити смештено око 300 ђака, чији су родитељи пали као жртве фашизма, деца бораца и сиромашна деца. (Тањуг).

★ **У Далмацији се настављају избори за народно-ослободилачке одборе.** — Избори у Далмацији показали су још једном да је читав народ Далмације уз народно-ослободилачки покрет. То се најбоље види по учешћу народа у изборима, јер број гласача у последње време не пада ни у једном месту испод 98%. Тако је у Дрнишком срезу гласало 98,7%, у Срезу вргорском 99,1%, у Макарском срезу од 6.361 гласача није гласало само 63, у Солину 99,4%, у Омишу 98,86%, у Трогиру 99,86%, у Шибенику је гласало од укупног броја гласача 8.061 7.758 лица. (Тањуг).

★ **Први курс за трактористе у Босни и Херцеговини.** — У Љубији је отворен курс за трактористе за цело подручје Босне и Херцеговине. У курс је примљено 50 омладинаца и 4 омладинке. Чим буде курс завршен полазници ће бити упућени на рад по појединим срезовима. (Тањуг).

★ **Рудник у селу Ћићевац поново је прорадио.** У селу Ћићевцу поново је прорадио напуштени рудник угља, из којег се раније снабдевао цео Крушевац. Ћићевачки угаљ бољи је од оног из Андровца и има преко 4.000 калорија. (Тањуг).

★ **Отварање Радничког дома у Краљеву.** У Краљеву је на веома свечан начин извршено отварање Радничког дома јединствених синдиката. Велике поворке намештеника и грађана кренуле су на ову свечаност носећи заставе и транспаренте. Петар Боговац поздравио је присутне говором у коме је изнео историјат синдикалне борбе, као и циљеве Јединствених синдиката у слободној демократској федеративној Југославији. (Тањуг)

★ **У Чачку је обновљен спорт клуб „Борац".** Иницијативом неколико старих чланова ових дана обновљен је чачански спорт клуб „Борац". Изабрана је Управа на челу са претседником Рабреном Рабреновићем, кројачем из Чачка. (Тањуг)

★ **Свечан помен палим жртвама Среза таковског.** У Горњем Милановцу одржан је помен палим жртвама отаџбинског рата за Срез таковски. Таково је дало безброј легендарних јунака, храбрих бораца славом овенчане Титове армије, међу којима и народне хероје Тихомира Матијевића и Драгана Јевтића. С њима је много других херојских бораца ишло беспутним пределима наше отаџбине са песмом на уснама у борбу за слободу, за Тита. Пред црквом по одржаном помену, говорио је прота Драгомир Поповић претседник Среског НОО чија су оба сина стрељали Немци за доставу четника. Он је нагласио да родитељима који су родили хероје не доликује данас да тугују за њима, јер су ти борци свесни узидали свој младалачки живот у темељ наше нове домовине. На крају је одржана конференција и изабран одбор за подизање споменика палим борцима Таковског среза

Новосадска електрична централа почиње да ради

Из рушевина, сами, без иностраних инжењера радници су направили централу

Електрична централа у Новом Саду уништена је бомбардовањем које су Савезници извршили прошле јесени да зауставе рад новосадске индустрије за рачун окупатора. Они су у своме подухвату потпуно успели: фабрике су заиста престале да раде, али је и централа претворена у рушевине, а грађанство остало без осветлења и погона за многобројне кућне пумпе које велики део града снабдевају водом. Убрзо после тога бомбардовања дошло је ослобођење. Сада је, поред већ речено оскудице, придошла је још и хитна потреба да индустрија поново проради. Овај пут за нас и нашу победу. Сви се још сећају колико је само недостатак осветлења кочио, оних јесењих, кратких дана, рад на обнови. Губитак услед застоја индустрије био је још већи.

Наше народне власти, иако заузете мноштвом основних, преких послова, одмах су узеле у решавање питање снабдевања града електричном енергијом и нашле привремен излазак из те тешкоће у искориштавању врдничке централе, ма да је њен капацитет за потребе града био више него недовољан. Али, наређена је најстрожија штедња и радило је само оно што је најнеопходније.

Док се тако натезало са том привременом мером, група радника и намештеника и инжењера окупљала се око рушевина новосадске електричне централе. Овај пут не као задњих дана окупације, кад су брижно обилазили рушевине, прегледали шта је остало читаво да би и то некако сакрили испред окупатора који је рушио, него са намером да виде колико се да поправити. Мало затим, они су се одмах дали на посао.

Савезнички авиони бацили су на то тада непријатељско ратно предузеће 28 комада бомби од неколико стотина фунти тежине. Ове су смрвиле главна постројења, машинске куће, димњак, торањ за хлађење, радионице, оштетиле канцеларије. Уместо свега тога тужна хрпа разбијених цигаља, црепа, песка, гвоздених пречага, изваљених котлова и разорених тешких бетонских постамената лежала је изнад скупоцених и финих машина које је изломила. Поље унаоколо узорано је кратерима бомби.

Од свега тога радници и инжењери хтели су, ни више ни мање, него поново да подигну централу и даду граду електричну енергију. То је заиста било смело. Јер није се заправо ни знало шта лежи под рушевинама и да ли ће се од тога моћи нешто начинити. Да би се утврдило само то, требало је превртати гомиле цигаља и песка. Веровало се да је под рушевинама неоштећена једна трубина и она је била главни циљ ископавања. Крајем јануара доспело се до ње. Отворили су је и видели да се могу надати оправци. Али, кад је то утврђено, требало је још много мукотрпног, ситног тражења за деловима који су неопходни за инсталације.

— Кад смо нашли један део, тражили смо други исти таков и од два правили трећи, употребљив — објашњава нам данас један од радника.

Али за погон турбине треба пара, за ову пречишћена вода, котлови и цевни водови у турбину — а све је било разрушено: и пумпна станица на Дунаву и инсталације за пречишћавање, а цевни вод оштећен.

Обилазећи рушевине у почетку откопавања, па и доцније у току рада, стручњаци су сматрали да за почетак производња струје треба бар година дана. Они нису имали право. Данас, пет месеци после почетка откривања, турбина је пуштена у рад.

Обилазећи даље терен на коме је лежала раније Електрична централа, тражећи капију, газили смо и спотицали се по исто онаквим цигљама и угаженој, тврдој прашини песка и креча какови су до недавно лежали преко свега. Лом и крш су ту још у толикој мери да обичан посматрач и не примећује да ли има каквих промена. Група људи која и даље откопава изгледа да се узалудно креће по том терену с којег хоће да уклони неред. Кратери унаоколо, изровани бомбама пуни су воде, и у њима крекећу жабе. Говорећи данас у машинској кући која се једва примећује на разрованом земљишту, пред турбином која ће осветљаавти цео град и покретати фабрике, инжењер Владимир Љубојевић добро је окрстио то место с кога се обраћао групи гостију.

— Ов што видите рекао је он — то је најнужније што је требало створити. Око нас су свуда рушевине. Ово је само једно острво.

Но ипак, живот и човеков рад се већ примећује кад се приђе ближе. У високом дрвеном торњу за хлађење чује се како вода пљушти, а замршени млазеви јој се виде кроз конструкцију на коју нису приковане нове, беле даске. Машинска кућа, у коју се иде преко неравне стазе на рушевинама, саграђена је поново од старих цигаља, па је сива, али у њој округла турбина масно црне боје, чиста, спокојна и спремна да ствара толико потребну енергију.

Групу претставника ГНООВ-а, наше и убгарске војске, Обласног одбора синдиката, Градског НОО-а, Месног ЈНОФ-а УСАОВ-а и штампе дочекали су инжењери Стева Стевин и Владимир Љубојевић. Они су их отпратили у машинску кућу и ту, испред турбине, поздравили су госте члан старатељске управе централе Тодор Чикић, претставник синдикалне подружнице преду-зећа Лазар Мандић и инжењер Љубојевић. Пошто су радници, окупљени у групи, отпевали „Хеј Словени", говорници су укратко изнели историјат рада, своју спремност да га наставе за добро нове Југославије коју је створио наш маршал Тито. Одговорили су им, у име ГНООВ-а Паја Геренчевић, начелник Одељења за трговину, индустрију и занатство, у име Градског НОО-а секретар Радивој Раданов, у име синдиката претседник Обласног одбора Лаза Плавшић. На крају их је поздравио пуковник бугарске војске Пангаров.

Најзад је дат знак да се турбина крене. Издвојивши се, радници су одлазили на своја места, у ложионицу, спуштали се у одељење цевног вода, приступили турбини. Присутни су поустајали са столица и приближили се огради око отвора у патосу. Доле се видео сплет цеви и справа. Из двеју цеви на турбини почела је да излази пара и и влажи петокраку звезду коју су радници изрезали за ову свечаност. Испрва се видело само то, као и једна, у односу према турбини мајушна осовина која је споро убрзала своје окретање. Радник код турбине окретао је неке завртње. На другом крају сале један сат стао је сваки час да се пали. Кроз његово мутно стакло видело се како се казаљке нервозно, па све спорије крећу. Неосетно, жагор присутних надвладала је хука турбине. Около ње осећало се снажно дрхтање.

— Дакле, требало нам је равно 11 минута да се постигне тураж потребна да генератор даје струју и да се ова синхронизира са струјом Врдника, виче нам објашњавајући инжењер Стевин.

Он нам је доцније рекао да ће Врдник још неко време давати граду струју упоредно са новом турбином, све дотле док се ова не уради. То ће вероватно трајати две недеље. После тога ће радити сам Нови Сад. Капацитет је довољан. Мисли се на скоро укопчавање и околних села као и беочинске фабрике. Кад би имали већи котао, могли би давати далеко више електричне енергије него сада, када ће давати око 2000 киловата. Тај велики котао, „тројка" како га зову у централи, лежи још укосо на рушевинама, али није оштећен и мисли се да ће бити добар. Кад он буде радио, моћи ће се мислити и на трамваје.

Прегледали смо и велику ложионицу и друга одељења. Између њих су свуда остаци искварених машина. Радници их са жељењем посматрају. Тек ту у централи види се њихова љубав према машинама.

— Знате — вели нам Тодор Чикић — у суботу смо вршили пробу. Требало је видети старе раднике. Стајали су око турбине: хоће ли успети? А кад је кренула, они су плакали. — Шта мислите, сами, ни из чега, без иностраних инжењера, они су направили централу!

— А овај дизел — каже један млади радник поносно док смо пролазили поред оштећене машине — кад је тај радио, тресла се цела железничка улица.

Као награду овим јунацима Електрична централа је наменила дар од 100 пенга, и сама свесна скромности поклона. Али радници су били задовољни. Они су свесни да ствари данас стоје много другачије него под окупацијом и раније. Они знају да се ствара боља, праведнија држава и они са одушевљењем учествују у томе.

Инжењер Стевин нас је на крају умолио да обавестимо грађанство да се потрошња струје не сме повећати све док надлежне власти то не одобре. Индустриска предузећа треба још неко време — док турбина не буде радила пуним капацитетом — да раде као и до сада, такође без већег утрошка електричне енергије

Лединчани ће поново изградити своје село и отпочети нови живот у ослобођеној отаџбини

На рушевинама Лединаца одржан је свечан помен палим борцима и жртвама фашистичког терора

Лединци, 9 априла. — Лединци су били једно од најлепших села у Срему. Људи вредни и марљиви спровели су у своје село електрично осветљење и саградили калдрму. Лединчани су настојали да им село буде што лепше.

За време фашистичке окупације од некада лепог села остале су само гомиле рушевина. Лединцима су прошле хорде немачких фашиста и усташа. Они су одводили народ у логоре, убијали га, а за собом остављали пустош. Многи невини Лединчани пали су као жртве фашистичких зликоваца.

У суботу је у Лединцима на згаришћима попаљених домова одржан помен палим борцима и жртвама фашистичког терора. Помену је присуствовало око 250 Лединчана са својим месним НОО, који су дошли из околних места у којима сада живе. То су биле већином жене, јер су мушкарце једним делом побили фашисти или одвели у логоре, а преостали се налазе у Југословенској армији где се боре за слободу свога народа.

Поред Лединчана помену су присуствовали: Пера Мијачевић, претседник Комисије за утврђивање злочина окупатора и његових помагача у Војводини, Стеван Јовановић, члан среског НОО из Среских Карловаца, Станко а, Митар Јовичић, претседник месног НОО из Каменице, Др. Бранко Манојловић, претседник ЈНОФ-а из Каменице и мајор Дамјан Петковић. После помена који је одржан у 10 сати пре подне хор месног одбора УСАОВ-а стевао је „Посмртни марш". У говорима који су одржани истакнуто је да у низу жртава које је дао наш народ видно место заузимају Лединци. Они сведоче о зверствима која су фашисти наносили нашем народу.

После завршеног помена обишло се гробове партизана палих у Лединцима. „Ми не жалимо што смо страдали јер смо радили и борили се за свој народ", говорио је један Лединчанин. Једна старица је изјавила: „Не знам за гроб мога сина па сам дошла овамо на ове гробове, јер и ово су наша деца".

Према изјави претседника Комисије за утврђивање злочина у Војводини у најскоријем времену биће ископане све жртве из ових гробова и пренете у заједничку гробницу.

Лединчани и даље воде борбу коју су започели још првих дана фашистичке окупације. Једни ту борбу воде на фронту а други у позадини. Они су решили да поново изграде и оживе своје село и да почну нови живот и рад у слободној отаџбини

Предавање у Радничком дому

У оквиру радничких популарних предавања, која приређује Месно синдикално веће у Новом Саду, у уторак, 10 априла, у 18 часова у дворани Радничког дома одржаће Паја Геренчевић, начелник одељења за трговину и индустрију ГНОВ-а, предавање са темом: „Окупација наше земље и народно-ослободилачки покрет.“

Усмене новине

У среду, 11 о. м. читаће се у Народном дому трећи број усмених новина. Чланци су следећи:

1) Живојин Бошков: Национално питање Југославије; 2) Др. Слободан Стојковић: Значај пољопривредне извештајне службе за сетву у Војводини; 3) Рецитација: „Дунав“ од Јована Поповића; 4) Ђура Теодоровић: карикатура; 5) Младен Лесковац: Наш национални репертоар и Стерија.

Почетак у 6 и четврт увече.

КАКО СЕ ИМАЈУ ПОДНОСИТИ РАЧУНИ ЗА ДРЖАВНЕ ВЛАСТИ

Извештавају се сви предузимачи, трговачке радње и предузећа и сва лица која подносе рачуне државним властима на територији Војводине, да сви овакви рачуни морају бити исписани мастилом, и снабдевени потврдама надлежних наредбодаваца да је односни материјал примљен или посао у реду обављен.

Само по овако издатим рачунима државне власти смеју вршити исплате (Из Одељења за финансије ГНООВ-а

УПОЗОРЕЊЕ ГРАЂАНИМА КОЈИ ИМАЈУ НА ЧУВАЊУ НЕПРИЈАТЕЉСКУ ИМОВИНУ

Који су примили на чување од стране Немаца и других лица — народних непријатеља, без обзира да ли су ови побегли испред Југословенске армије или су одстрањени од Народних власти (однети у логоре и т. д.) — разне покретне ствари: одело, рубље, мекане ствари, стоку, намирнице и све друге овде не наведене ствари, накит, драгоцености и НОВАЦ у папиру и металу, да исте ствари пријаве у Градској кући (Трг Ослобођења) приземље бр. 5 где ће добити потребна упутства.

Скреће се пажња да ће се спровести строга истрага о имовини предатој на чување, као и бесправно одузетој. Сва лица бивши власници горе наведених ствари биће испитани и мораће дати детаљне исказе коме су предали ствари на чување.

Сви они који исте ствари не пријаве, сматраће се да су извршили утају народне имовине, те ће се извести пред суд и најстрожије казнити. (Из Гр. Н. О. Одбора)

РЕПЕРТОАР ВОЈВОЂАНСКОГ НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА ЗА ОВУ НЕДЕЉУ

Уторак, 10 априла, у 19 часова „Кир Јања“.

Среда, 11 априла, у 19 часова „Наслеђе“.

Четвртак, 12 априла, у 19 часова „Мати“ (премијера).

Субота, 14 априла, у 19 часова „Мати“.

Недеља, 15 априла, у 15 часова „Кир Јања“, у 19 часова „Мати“.

СПОРТСКЕ ВЕСТИ

ИЗ РАДНИЧКОГ СПОРТ КЛУБА

Позивају се играчи С. К. Радничког да данас, 10 априла у 16 часова, неизоставно дођу на тренинг ради претстојеће утакмице са С. К. „Црвена Звезда“ из Београда. — Управа.

ПРИРЕДБА АФЖ И НАШЕ ВОЈСКЕ У БАЈМОКУ

Суботица, 9 априла. — АФЖ у Бајмоку у заједници са Другим батаљоном КНОЈ-а извео је успелу културну приредбу са разноликим програмом. Треба нарочито истаћи да су поједине тачке извеле жене из народа. Нарочити успех постигао је скеч „Шепа“. Затим је било хорских певања.

Нова чехословачка влада упутила поздраве маршалу Стаљину

Кошице, 9 априла. — Прва седница чехословачке владе усвојила је следећи поздравни телеграм маршалу Стаљину и претседништву Совјета народних комесара СССР:

„Нова чехословачка влада, образована на ослобођеној територији наше земље, верна духу пријатељства између наше две земље, хита да упути свој најискренији поздрав Вама, врло драги господине маршалу, и преко ваше личности влади Великог Совјетског Савеза, совјетском народу и херојској Црвеној Армији.

Свесни смо тога и са дубоком захвалношћу признајемо да је само захваљујући херојизму и оданости ослободилачких совјетских трупа наша влада, која претставља национални фронт Чехословачке, могла да узме у своје руке управљање највиших ствари наше земље на ослобођеној чехословачкој територији.

Желимо да вас искрено уверимо, врло драги господине маршале, да ће нова чехословачка влада сматрати за свој први задатак да употреби све расположиве војне снаге читаве земље како би чешки народ помогао Црвеној армији при потпуном ослобађању Републике.

Ми се дивимо великим победама совјетских трупа које, захваљујући њиховој снази, неуморно чисте нашу отаџбину од немачких бандита. Убеђени смо да ће нова чехословачка влада, која је основана на ослобођеној чехословачкој територији, моћи ускоро да прослави у слободном Прагу — свом дефинитивном седишту — победе наше ослободитељице Црвене армије и њенога славнога маршала.

Наша будућа заједничка победа биће посвећена учвршћивању уске сарадње која је, у овом великом ослободилачком рату, сјединила чехословачки народ са совјетским народом у духу словенског братства.

Нова чехословачка влада као главну тачку свога програма сматра уску и несаломљиву везу Чехословачке са Совјетском Унијом, јер је уверена да је то једини начин да се осигура сретна будућност слободној, независној и демократској Чехословачкој републици.

Примите изразе мога најдубљег поштовања.

Зденек Фирлингер, министар претседник Чехословачке Републике.“

Коментари „Правде“ о савезничком напредовању на Западу

Москва, 9 априла. Генерал-мајор Галактионов пише у „Правди“: Задње вести које долазе са западнога фронта сведоче о појачаном ритму офанзиве Савезничких армија које су већ као што се зна прешле Рајну на целој њеној ширини, од Емериха до Штрасбурга. Од великог значаја су вести о уласку тенковских америчких формација у Падерборн, на источном делу Рурског базена. Касел и Падерборн леже на путу за Берлин.

Верује се да продирање Савезничких претходница на ове положаје има непосреднијих циљева. Јасно је да Савезничка команда, убацујући дубоко своје моторизоване снаге у сектору Падерборна и Касела покушава да парализује немачке трупе и онемогући њихов отпор у индустриској области Рура.

Према искуству из другог светског рата брзина Савезничке офанзиве источно од Рајне не претставља никакву нарочиту чињеницу. За задњих 7 месеци, од дана преласка Рајне преко моста код Ремагена, који Немци нису разорили, претходнице Прве америчке армије су напредовале око 50 километара. Могло би се направити поређење са напредовањем трупа Првог белоруског фронта, које су отпочеле офанзиву 14 јануара са оперативних база јужно од Варшаве, а већ 27 јануара су заузеле град Бидгошћ, пошто су борећи се прешле 240 километара. Вреди напоменути вести које јављају да Савезничке офанзивне трупе скоро не наилазе ни на какав отпор.

Почев од 1941 године па до данас главне немачке снаге се налазе на источном фронту где су претрпеле пораз. У лето 1944 године Савезници су се искрцали у Нормандији, где су имали против себе око 60 дивизија док је на источном фронту било тада 200 немачких дивизија. Од тада је судбина Немачке, укљештене између два фронта, запечаћена. Међутим, хитлеровци су се надали да ће моћи да одуговлаче рат. Наставили су са давањем жестоког отпора ослањајући се на утврђене положаје већ годинама припремане. На западу су чак покушали 1944 офанзиву. Моћна офанзива Црвене армије у јануару 1945 године из основе је изменила ситуацију. Совјетске трупе су достигле Одру и форсирале је у Шлезији. Немачка је изгубила најзначајније економске области. Немачке армије су поново и дефинитивно потучене. Црвена армија која је заузела Кистрин, налази се на 70 километара од Берлина. На југу су наше трупе ушле на територију [illegible]. Да би избегла неминовну [illegible] немачка команда је ту пребацила на источни фронт скоро све своје резервне трупе прибегавајући једном тако лакомисленом сретству, као што је пребацивање борачких јединица са запада, где су оне биле и иначе малобројне. Моторизоване и више тенковских дивизија пренесене са западнога фронта, појавиле су се на нашем фронту у сектору југозападно од Будимпеште. Ово објашњава зашто Немци не могу да пруже на Сигфридовој линији озбиљан отпор Савезничким армијама које су прешле у офанзиву и које располажу са надмоћним снагама и огромним материјалом. На извесним секторима немачке трупе нису пружиле никакав отпор савезницима, као на пример приликом њиховог прелажења преко толико значајне реке као што је Рајна.

У исто време ови билтени јављају о врло брзом напредовању Савезничких трупа и често чак предњаче догађајима.

Не заустављајући своју офанзиву, Црвена армија спречава непријатеља у покушају да и једну дивизију повуче са Совјетског фронта. Према томе хитлеровци могу да располажу само са својим задњим резервама, одређеним да бране виталне центре непосредно угрожене офанзивом Црвене армије. Хитлеровска пропаганда покушава да умири становништво Немачке, напрежући се да умањи утисак претрпљених губитака немачке војске од јануара до марта ове године. Да се приметити извесна нијанса у немачком приказивању операција на западном и источном фронту. Хитлеровски билтени, на пример, упорно настављају да говоре о тешким уличним борбама у Кистрину, који се налази већ у рукама Црвене армије.

Преглед догађаја на карпатском сектору фронта

Москва, 9 априла. — Трупе четвртог украјинског фронта настављају са својим победоносним напредовањем у Карпатима у сектору велике Татре. Борбе се одликују невероватном јачином и упорношћу. Карактер терена је врло мало погодан за офанзивне операције. Совјетске трупе морају да оперишу на низбрдицама стеновитих планина, да прелазе многобројне потоке који су набујали од пролетњих киша, да очисте од непријатеља густе шуме. Непријатељски одбранбени систем у овоме сектору фронта састоји се из читавога низа врло солидних утврђења. Немци истерани из једне позиције учвршћују се у другој, стерани са једнога врха, [illegible] на суседном, одакле опет [illegible] над нашим трупама.

Непријатељ је на изв[illegible] местима [illegible]дузео десет до дванајест противнапада трудећи се да врати изгубљене позиције, али без успеха.

КРОЗ НОВИ САД

Нови Сад, 10 априла 1945.

МУЗЕЈ МАТИЦЕ СРПСКЕ отворен од 11 до 12 часова.

Дежурна апотека **НЕНАДОВИЋ**, Краља Петра улица.

Радно време у новосадским апотекама обавезно је од 8—12.30 и од 14.30—17 часова. После овог времена вршиће службу дежурна апотека.

СТАНИЦА ЗА ТРАНСФУЗИЈУ КРВИ редовно ради од 8 до 16 часова. Моле се даваоци да се јављају пре подне и да тога дана не доручкују масну храну.

*

Позивају се следећа лица да се јаве Станици за трансфузију крви: Станковић Владимир, Живков Милица, Мазањ Стеван, Сигети Јован, Дракулић Тоша, Нинчевић Иван, Сејели Јован, Зрнић Петар, Ковачевић Милица, Црњачка Јулка, Љубичић Данило, Богдан Стефановић, Команда места—Петроварадин, Јаковљевић Стеван, Недић Влада, Летић Анза, Крстић Сока, Шашић Ђ. Анка, Алаћан Јован, Констанца Анђело, Ђуркин Мијо, Марић Милица, Табаков Ружа, Мандић Аница, Педер Мира, ПАУНОВИЋ С. СВЕТОЗАР I Војв. К. Н. О. Ј. у батаљон, РИБОВИЋ Ј. МАРИЈА, Ђурђево, 443, ВАЛЕ МАТЕ, техничка чета.

МАЛИ ОГЛАСИ

ТРАЖИМО СТРУЧНЕ РАДНИКЕ. Траже се стругари, бравари, алатничари, механичари као и радници свих других металних струка. Добра награда. Писмене понуде слати или лично се представити у фабрици Југо-Алат К. Д., творница за израду алата и метала, Нови Сад, Шумадиска улица 14.

КУВАРИЦУ И ДВЕ ПАРАКУВАРИЦЕ тражимо за мензу. Јавити се администрацији листа.

ПРОДАЈЕМ добро очувана **спортска колица** упитати Футошка ул. 61. 1734

ПРОДАЈЕМ НОВО ТАНКО МУШКО ОДЕЛО од енглеског штофа и предратна дубока очувана дечија колица Дубровачки пут 17. 1733

КУПУЈЕМ КОЖЕ ПИТОМИХ ЗЕЧЕВА плаћам најбоље. Гајинов Марко крзнар, Краља Петра I. 15 у дворишту

Кафана и ресторација „ЕЛИТ“ отвара се у уторак, 10 априла, под вођством познатог **Мезеји Жиге.** 1737

ТРАЖИ СЕ ДОМАР без деце, која се разумева око мотора. — Упитати Илије Огњановића 8. 1737

ТРАЖИМ пекарског радника и трчкала Сукуп Јосип, Арсе Теодоровића бр. 1. 1736

СТАЛНО СВЕЖЕГ КВАСЦА на велико има Милорад Сазданић Нови Сад. 1739

Фирма БАЛТАЗАР ФАЈТ парни млин д. д. Нови Сад, Кисачка улица број 3 тражи кочијаша. 1738

Изгубљено и оглашено неважећим

Кисловски Сергеј, Радничка 39, књижица Потрошачке Задруге бр. 2998.

Барбу Марија, Кисачка 35, пазарна књижица бр. 36533.

Видосава Девић, Карађорђева 70, пријавница.

Козакус Рудолф, Стражиловска 5, пријавница.

Ивков Стана, Милоша Димитријевића 79, пријавница.

Милер Маргита, Лешникова 17, пријавинца.

Видинер Радмила, Жељезничка 18 пријавница.

Манојловић Марија, Златиборски трг 21, пријавница.

Јазић Лазар, Гробљанска 33, пријавница.

Марија Мијатовић, Суботичка 16 **Дарослава Тилингер рођ. Крстић,** Жељезничка 26, пријавница.

Пружак Зора, Радничка 10, пријавница.

Опрас[illegible] Гроздa, Јована Ристића 13, при[illegible]ца.

[illegible] „Војводина“ излази сваког дана осим среде — Уредништво и [illegible]рација Нови Сад, Футошка улица број 50 — Телеф. Уредништва 28-24